Володимир Дадабаєв

ГЕОГРАФІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Сучасні тенденції розвитку туристсько-рекреаційної сфери вимагають змін у підходах до формування регіонального туристсько-рекреаційного продукту, що передбачає попередню комплексну оцінку туристсько-рекреаційного потенціалу, а також оцінку взаємозалежного впливу відпочинку та навколишнього середовища.

Одна з важливих і перспективних завдань сучасного рекреаційного вивчення будь-якої території є визначення її потенціалу для розвитку різних напрямків відпочинку і туризму. Методика виявлення можливостей розвитку туристсько-рекреаційної сфери простежується на досвіді зіставлення перспективних схем розвитку туризму в країні і окремих адміністративно-територіальних одиниць. Причому особливе місце в них повинно відводиться характеристиці туристсько-рекреаційного потенціалу регіону [4].

Індустрія відпочинку та гостинності Черкащини є складною системою, яка має вплив на найрізноманітніші чинники економічного зростання регіону, як: політичні, економічні та соціальні.

Туристсько-рекреаційний потенціал Черкаської області є унікальним переплетінням різноманітних культур і традицій у поєднанні сучасності з історичним минулим. Рівень привабливості для жителів інших країн і регіонів, рівень життя місцевого населення, характер економічних завдань, що вирішуються у теперішній час, зумовлюють спеціалізацію туристської галузі на організацію культурно-пізнавального, історичного, лікувально-оздоровчого, екскурсійного, подієвого та спортивного відпочинку.

Вивченням туристсько-рекреаційного потенціалу України, зокрема Черкаської області присвячено праці багатьох вітчизняних вчених, серед них: О. Бейдик [1], С. Бєляєва [2], С. Баска [3], Тихоненко [4] та інші. У своїх дослідженнях учені розглядають різні аспекти використання туристсько-рекреаційного потенціалу. Але поряд з тим не до кінця розкритими залишаються питання особливостей використання туристсько-рекреаційного потенціалу Черкащини. Туризм та рекреація є основною базою для дослідження туристсько-рекреаційного потенціалу регіону (схема 1):

Схема 1. Визначення туристсько-рекреаційного потенціалу регіону в контексті вивчення туризму та рекреації.

Згідно «Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року» визначено «операційну ціль розвитку туристсько-рекреаційної сфери» [5, с. 54]. У документі зазначено, що «туризм є однією із найбільш перспективних галузей економіки Черкащини». Черкаська область має об'єктивні та вагомі передумови для її розвитку, а саме:

– природно-кліматичний потенціал;
– історико-культурний потенціал;
– мальовничі ландшафти;
– привабливі туристські маршрути;
– архітектурні пам'ятки;
– мережа територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
– рекреаційні можливості.

Згідно офіційної статистики Черкаської обласної ради на державному обліку в Черкаській області перебувають 9078 пам'яток (діаграма 1) [1]:

Отже, на території Черкаської області є всі передумови для забезпечення формування сфери туризму, спрямованої на раціонально-ефективне використання природних, історико-культурних та соціально-економічних ресурсів у зв'язку з вивченням туристсько-рекреаційного потенціалу. Тому що, Черкащина має унікальний туристсько-рекреаційний потенціал, який спроможний забезпечити подальший розвиток національного туристського продукту.

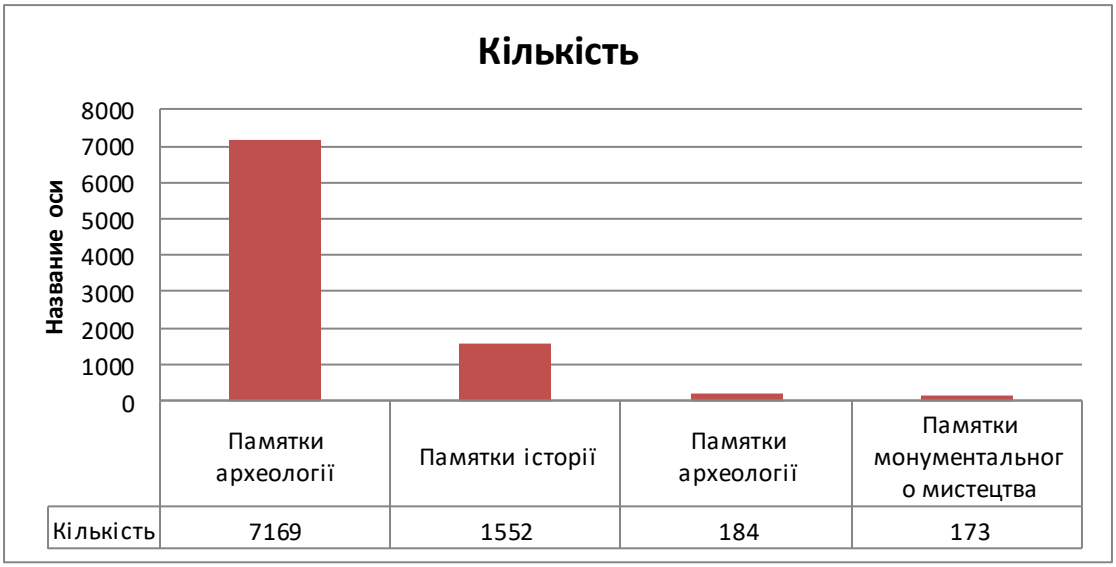

Діаграма 1. Кількість пам'яток, які перебувають на державному обліку в Черкаській області

Список використаних джерел

1. Бейдик О. О., Новикова В. І. Рекреаційно-туристські ресурси Середнього Подніпров'я (на прикладі Черкаської області). *Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості* : матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (10 жовтня 2001 р., м. Київ). К.: Знання Укр., 2002. С. 485–498.
2. Бєляєва С. С., Басок С. А. Екотуризм на природно-заповідних територіях – фактор формування потенціалу краєзнавчої спадщини. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «*Економічні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку*». У 2-х част., ч. 2, Ужгород, 22–23 листопада 2013 р.: Херсон: Гельветика, 2013. С. 17–20.
3. Бєляєва С. С., Тихоненко Ю. М. Соціально-економічні фактори конкурентоздатності туристичного продукту (на прикладі Черкаської області). *Наук. журн. «Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 11. Частина 1, 2015. Серія «Економічні науки». Херсон: ХДУ, 2015. С. 80–85.
4. Браславська О. В., Рожі І. Г. Відпочинковий потенціал регіону: територіальні особливості. Четверті Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (Суми, 11–13 жовтня 2019 р.). Суми. 2019. С. 118–119.
5. Стратегія розвитку Черкаської області на період до 2020 року. URL: http://investincherkasyregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/Strategya 2020.pdf.